

دیورتیکول مکل چیست؟

روده باریک (روده) به‌طور طبیعی یک لوله پیوسته با قطر یکنواخت در تمام بخش‌های مختلف خود است. دیورتیکول مکل زمانی رخ می‌دهد که یک برآمدگی یا بیرون‌زدگی در دیواره روده در انتهای روده باریک ایجاد شود. این یک یافته نادر در جنین طی بارداری است. حدود ۲ مورد از هر ۱۰۰ کودک تا سن ۲ سالگی به دیورتیکول مکل مبتلا شناخته می‌شوند.

دیورتیکول مکل چگونه در بارداری تشخیص داده می‌شود؟

دیورتیکول مکل معمولاً در سونوگرافی به‌صورت یک حلقه گشادشده از روده در جنین دیده می‌شود. گاهی ممکن است در سونوگرافی هفته ۱۱ تا ۱۳ نیز مشاهده شود. در بیشتر موارد در زمان سونوگرافی ۲۰ هفته تشخیص داده می‌شود.

علت دیورتیکول مکل چیست؟

در مراحل بسیار اولیه بارداری، جنین در حال رشد از طریق یک لوله کوچک که ساختاری به نام کیسه زرده را به روده وصل می‌کند تغذیه می‌شود. قبل از ۸ هفته بارداری، این لوله به‌طور طبیعی از بین می‌رود و روده باریک کاملاً از کیسه زرده جدا می‌شود. اگر این ارتباط باقی بماند، می‌تواند منجر به مشکلات مختلف روده‌ای شود که شایع‌ترین آن دیورتیکول مکل است.

آیا باید آزمایش‌های بیشتری انجام دهم؟

احتمالاً آزمایش‌هایی برای تعیین علت گشاد شدن حلقه روده به شما پیشنهاد می‌شود. نوع دقیق آزمایش‌ها به وجود یا عدم وجود سایر ناهنجاری‌ها در جنین، سابقه پزشکی و بارداری شما و نتایج آزمایش‌های قبلی بستگی دارد. ممکن است مشاوره با مشاور ژنتیک نیز به شما پیشنهاد شود.

آزمایش‌هایی که ممکن است پیشنهاد شوند شامل موارد زیر هستند:

- **سونوگرافی دقیق:** برای بررسی کامل جنین جهت یافتن سایر ناهنجاری‌ها. سونوگرافی می‌تواند بسیاری از ناهنجاری‌ها را تشخیص دهد اما نه همه آن‌ها.

- **آمنیوسنتز:** برداشتن مقدار کمی از مایع اطراف جنین با یک سوزن نازک برای انجام آزمایش‌های ژنتیکی و بررسی عفونت‌ها.

- **آزمایش DNA آزاد جنینی در خون مادر:** آزمایش خونی که سلول‌های جنین موجود در خون مادر را بررسی می‌کند. این یک تست غربالگری بسیار خوب برای برخی بیماری‌ها مانند سندرم داون است، اما دقت آن کمتر از آمنیوسنتز است.

- **آزمایش خون مادر برای فیبروز کیستیک:** چون فیبروز کیستیک یک بیماری ژنتیکی است که می‌تواند باعث گشاد شدن حلقه روده در جنین شود، در صورت عدم انجام قبلی ممکن است درخواست شود. نتیجه این آزمایش تغییر نمی‌کند و معمولاً نیاز به تکرار ندارد.

در دوران بارداری باید به چه نکاتی توجه شود؟

با توجه به اینکه ظاهر روده و حلقه‌های گشادشده ممکن است در طول زمان تغییر کند، ممکن است

سونوگرافی‌های بیشتری برای بررسی اندازه، محل و ظاهر روده انجام شود. در اواخر بارداری بررسی راست‌روده، مقعد و میزان مایع اطراف جنین آسان‌تر است. گاهی چیزی که در ابتدا به نظر دیورتیکول مکل می‌رسد ممکن است یک حلقه طبیعی روده باشد یا در ادامه تشخیص دیگری مطرح شود.

بعد از تولد چه معنایی برای نوزاد دارد؟

پس از تولد، متخصص کودکان معاینه فیزیکی انجام می‌دهد و ممکن است برای بررسی دقیق‌تر یافته‌های دوران بارداری آزمایش‌های بیشتری درخواست کند. این بررسی‌ها شامل رادیوگرافی، سونوگرافی و ام‌آر‌آی هستند. ممکن است جراح نیز مشاوره شود تا تصمیم بگیرد آیا نیاز به عمل جراحی برای برداشتن دیورتیکول مکل قبل از ترخیص از بیمارستان وجود دارد یا بهتر است جراحی در سن بالاتر انجام شود.

برخی نوزادان ممکن است پس از تولد دچار انسداد روده شوند. گاهی نوزادان تا ماه‌ها یا حتی سال‌ها بدون علامت هستند. اگر نوزاد بدون جراحی مرخص شود، باید از نظر درد یا تورم شکم، خون در مدفوع یا استفراغ تحت نظر باشد. در صورت بروز این علائم باید فوراً به پزشک اطلاع داده شود.

خوشبختانه بیشتر کودکانی که دیورتیکول مکل دارند در درازمدت سالم هستند و مشکل خاصی ندارند. عوارض طولانی‌مدت بسیار نادر است. برخی کودکان ممکن است دچار چسبندگی شوند که می‌تواند باعث انسداد روده و نیاز به جراحی مجدد شود، یا در صورت برداشتن بخش بزرگی از روده، مشکلات گوارشی ایجاد گردد.

چه سوالات دیگری باید پرسیم؟

- آیا ناهنجاری دیگری در سونوگرافی دیده شده است؟
- آیا نیاز به آزمایش ژنتیکی اضافی وجود دارد؟
- هر چند وقت یکبار باید سونوگرافی انجام دهم؟
- آیا نوزاد من بعد از تولد نیاز به جراحی دارد؟
- بهترین مرکز برای مراقبت از نوزاد کجاست؟
- آیا می‌توانم قبل از زایمان با تیم پزشکی مراقبت‌کننده از نوزاد ملاقات کنم؟

سلب مسئولیت

محتوای این بروشور/وبسایت صرفاً برای اطلاع‌رسانی عمومی ارائه شده است و نباید به‌عنوان جایگزین توصیه پزشکی تخصصی در نظر گرفته شود. پیش از انجام یا خودداری از هر اقدامی بر اساس این اطلاعات، لازم است مشاوره پزشکی حرفه‌ای متناسب با شرایط فردی خود دریافت کنید. اگرچه تلاش شده اطلاعات به‌روز باشد، هیچ‌گونه تضمینی در مورد دقت، کامل بودن یا به‌روز بودن محتوا ارائه نمی‌شود.

مترجم و ویراستار:

دکتر سولماز پیری: پریناتولوژیست، سفیر ایزوگ در خاورمیانه و شمال آفریقا و عضو کمیته‌های بیسیک ترینینگ و ویزوگ

آخرین به‌روزرسانی: ژانویه ۲۰۲۱